

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/201/2014
Identifikačné číslo spisu:	6912215252
Dátum vydania rozhodnutia:	21.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6912215252.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa Plzeňské městské dopravní podniky a.s., so sídlom v Plzni, Denisovo náměstí. 920/12, Česká republika, zastúpeného Mgr. Martinom Zikmundom, advokátom so sídlom v Plzni, Šafaříkovy sady 5, Česká republika, proti odporcovi D. G., bývajúcemu v V., o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1 Ecud 34/2012, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. marca 2014 sp. zn. 1 CoE 396/2013, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a** .

Dovolanie **o d m i e t a** .

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 30. októbra 2013 č.k. 1 Ecud 34/2012-25 uložil navrhovateľovi, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok z návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia vo výške 66 € (položka 18d Sadzobníka súdnych poplatkov - prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov; ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Vydaniu uznesenia predchádzalo uznesenie z 15. januára 2013 č.k. 1 Ecud 34/2012-18, ktorým tento súd vyhlásil rozsudok Okresného súdu Plzeň - město z 11. marca 2010 č.k. 20 C 767/2009 za vykonateľný v Slovenskej republike podľa ustanovení Nariadenia rady ES č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie“).

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľa uznesením z 25. marca 2014 sp. zn. 1 CoE 396/2013 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Návrh na prerušenie odvolacieho konania (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) zamietol. Dospel k záveru, že povinnosť príslušného slovenského súdu vyhlásiť rozsudok vydaný v inom členskom štáte za vykonateľný (len) na základe splnenia

formálnych podmienok (čl. 53 nariadenia) neznamená, že tento úkon súdu vôbec nepodlieha poplatkovej povinnosti v zmysle zákona o súdnych poplatkoch. Aj keď čl. 52 nariadenia zakazuje za konanie o vydanie vyhlásenia vykonateľnosti vyberať poplatok, odvod alebo inú platbu vypočítanú z výšky vymáhaného nároku, je dôvodné domnievať sa, že cieľom tohto zákazu je predchádzať tomu, aby výška poplatku za návrh na vyhlásenie vykonateľnosti rozhodnutia rástla priamo úmerne so sumou vymáhaného nároku. Uvedené ustanovenie nariadenia ale nijako neodporuje vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je podanie návrhu na uznanie alebo vyhlásenie vykonateľnosti cudzích rozhodnutí spoplatnené paušálnou sumou (66 €; položka 18d Sadzobníka súdnych poplatkov). Tento právny záver zároveň odôvodňuje zamietnutie návrhu na prerušenie odvolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., nakoľko navrhovateľom predložené otázky, o ktorých by mal Súdny dvor Európskych spoločenstiev rozhodnúť, nie sú pre prebiehajúce konanie zásadné a ich zodpovedanie nie je potrebné pre rozhodnutie o veci.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že ide o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu vo veci vyhlásenia cudzieho rozhodnutia za vykonateľné na území Slovenskej (navrhovateľ, zjavne omylom, uviedol Českej) republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014). Tvrdil, že odvolací súd interpretoval znenie čl. 52 nariadenia o zákaze poplatkov v nesúlade s účelom nariadenia, čím vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Ak totiž účelom nariadenia (ktorý definoval aj Súdny dvor Európskych spoločenstiev vo svojej judikatúre) je zjednodušenie a zrýchlenie súdneho konania v rámci Európskej únie, je v absolútnom rozpore s týmto účelom vyberať za vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia v jednotlivých členských štátoch akýkoľvek súdny poplatok, tak ako to vyplýva z citovaného ustanovenia. Pritom treba mať na zreteli, že nariadenie má aplikačnú prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou. Tiež namietal postup súdov, podľa ktorého má po skončení konania ako procesne úspešný účastník hradiť trovy konania v podobe súdneho poplatku, keď túto povinnosť má znášať procesne neúspešný účastník. Navyše nie je zrejmé, ako by si následne mohol uplatniť náhradu súdneho poplatku voči odporcovi, keď ohľadne tejto povinnosti nebolo vydané žiadne súdne rozhodnutie. Z uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolateľ zároveň navrhol, aby dovolací súd, ak sa nestotožní s jeho názorom ohľadom výkladu článku 52 nariadenia, položil Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev predbežnú otázku ohľadne platnosti a výkladu aktov prijatých orgánmi Spoločenstva, konkrétne článku 52 nariadenia. Otázka by mala byť položená nasledujúcim spôsobom: „Je možné za konanie o vyhlásenie cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 vyberať akýkoľvek súdny poplatok? Je možné vykladať článok 52 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 tak, že je možné za konanie o vyhlásenie cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 vyberať súdny poplatok určený paušálnou čiastkou?“.

Odporca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či je dôvodný návrh na predloženie predbežnej otázky Európskemu súdnemu dvoru podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Súdny dvor Európskych spoločenstiev (ďalej len „Súdny dvor“) má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú a/ výkladu zmlúv, b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo

veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa

§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Dovolací súd v rámci skúmania dôvodnosti návrhu na polozenie predbežnej otázky Európskemu súdnemu dvoru týkajúci sa platnosti a výkladu aktov prijatých orgánmi Spoločenstva, dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je daný dôvod na navrhovaný postup, a tým ani na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 243c O.s.p.

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiada Súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva a návrhu účastníka na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nevyhovie, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá (v takom prípade) procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p.

Výriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora, preto dovolací súd návrh zamietol.

Následne dovolací súd skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Podľa

§ 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd a/ zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolateľ zakladá prípustnosť dovolania na tom, že ide o potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu vo veci vyhlásenia cudzieho rozhodnutia za vykonateľné na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). S týmto tvrdením nemožno súhlasiť, nakoľko o vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia (konkrétne rozsudku Okresného súdu Plzeň - mesto z 11. marca 2010 č.k. 20 C 767/2009) na území Slovenskej republiky bolo rozhodnuté (už) uznesením súdu prvého stupňa z 15. januára 2013 č.k. 1 E cud 34/2012-18, právoplatným 19. júna 2013, voči ktorému nebol podaný žiadny opravný prostriedok. Dovolanie navrhovateľa smeruje voči uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Keďže takéto uznesenie nevykazuje žiaden zo znakov uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p., dovolanie podľa citovaných ustanovení prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania by v danom prípade prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k

niektoré z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Dovolací súd preto so zreteľom na § 242 ods. 1 O.s.p. skúmal, či prípustnosť dovolania nezakladá niektorá z nich. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené procesné vady dovolateľ netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľ namietal predovšetkým nesprávne závery súdov ohľadne jeho poplatkovej povinnosti, t.j. nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď tiež R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne) správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

K námietke dovolateľa, smerujúcej voči postupu súdov, ktorým mu bola uložená poplatková povinnosť až po skončení konania, dovolací súd uvádza, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, pričom poplatková povinnosť vzniká už podaním návrhu, nie až doručením uznesenia na zaplatenie súdneho poplatku (§ 1 ods. 1 v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/ zákona o súdnych poplatkoch, porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 7.12.2010 sp. zn. 3 Sžf 44/2010), bez ohľadu na to, kedy súd poplatok skutočne vyrubil. Navrhovateľ, navyše zastúpený advokátom, nemôže preto uvedený postup účinne namietat'. Ohľadne uplatnenia náhrady súdneho poplatku najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (štvrtá strana, prvý odsek).

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd však odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.